

De risico-inventarisatie en -evaluatie in de Arbocatalogus UMC's

NFU-090806 d.d. 13-03-09

1. Risico

Deze deelcatalogus beschrijft niet een specifiek risico, maar geeft de manier weer waarop de UMC's de risico's in kaart brengen en evalueren.

2. Doelgroepen

De belangrijkste doelgroepen zijn:

- de verantwoordelijke bestuurders, het hogere management
- decentrale uitvoerders zoals leidinggevendenden, preventiemedewerkers en/of arbocoördinatoren
- arboprofessionals
- leden van medezeggenschapsorganen.

3. Wettelijk kader

Artikel 5, 12, 13 en 14 van de Arbeidsomstandighedenwet

Verkort weergegeven zijn daarin de volgende elementen van belang.

Bij het voeren van het arbeidsomstandighedenbeleid legt de werkgever in een inventarisatie en evaluatie schriftelijk vast welke risico's de arbeid voor de werknemers met zich brengt. Deze risico-inventarisatie en -evaluatie bevat tevens een beschrijving van de gevaren en de risicobeperkende maatregelen en de risico's voor bijzondere categorieën van werknemers.

De ondernemingsraad (OR) heeft instemmingsrecht over de inhoud, de opzet en de uitvoering van de RI&E. Bovendien heeft de OR het recht om te overleggen en terugkoppeling te krijgen van de resultaten.

Een plan van aanpak, waarin is aangegeven welke maatregelen zullen worden genomen in verband met de bedoelde risico's en de samenhang daartussen (...) maakt deel uit van de risico-inventarisatie en -evaluatie. In het plan van aanpak wordt tevens aangegeven binnen welke termijn deze maatregelen zullen worden genomen.

De risico-inventarisatie en -evaluatie wordt aangepast zo dikwijls als de daarmee opgedane ervaring, gewijzigde werkmethoden of werkomstandigheden of de stand van de wetenschap en professionele dienstverlening daartoe aanleiding geven.

Indien de werkgever arbeid doet verrichten door een werknemer die hem ter beschikking wordt gesteld, verstrekt hij tijdig voor de aanvang van de werkzaamheden aan degene, die de werknemer ter beschikking stelt, de beschrijving uit de risico-inventarisatie en -evaluatie van de gevaren en risicobeperkende maatregelen en van de risico's voor de werknemer op de in te nemen arbeidsplaats, opdat diegene deze beschrijving verstrekt aan de betrokken werknemer.

De werkgever laat zich ten aanzien van de naleving van zijn verplichtingen op grond van deze wet bijstaan door een of meer deskundige werknemers ('preventiemedewerkers'). Preventiemedewerkers hebben onder meer als taak om medewerking te verlenen aan het verrichten en opstellen van een risico-inventarisatie en -evaluatie als bedoeld in artikel 5.

LOAZ

De werkgever laat zich bijstaan door gecertificeerde deskundigen, bij de UMC's in het algemeen werkzaam als adviseur in een arbodienst of vergelijkbare afdeling. Deze adviseurs hebben de taak om de risico-inventarisatie en –evaluatie te toetsen op volledigheid, actualiteit en de stand van de wetenschap en om daarover adviseren.

4. Ambitieniveau UMC's

De UMC's willen dat de wijze waarop de risico-inventarisatie en -evaluatie wordt uitgevoerd per UMC aansluit bij de organisatie, haar (arbo-)beleid, haar besturingsfilosofie en specifieke bedrijfscultuur.

Toelichting: Daarom wordt in de arbocatalogus niet in detail beschreven *HOE* de risico-inventarisatie en –evaluatie moet worden uitgevoerd.

De UMC's streven naar borging van de kwaliteit van de RI&E door procesvoorschriften en de gezamenlijke ontwikkeling en onderhoud van het digitale RI&E NFU instrument. Het RI&E NFU instrument geldt als de norm waartegen andere instrumenten worden beoordeeld.

5. Maatregelen en middelen UMC's

De belangrijkste maatregelen en middelen om de ambities en wettelijke doelvoorschriften te realiseren zijn:

- Procesvoorschrift:
 - Alle UMC's hebben vanaf 2009 concrete voorschriften voor het proces van risico-inventarisatie en –evaluatie. Belangrijke elementen in dat proces zijn: Voorbereiding, Uitvoering, Rapportage, Toetsing, Uitvoering, Plan van Aanpak, Procesbewaking en Evaluatie (zie verder bijlage 1).
 - Alle UMC's hebben voorschriften over de te gebruiken RI&E instrumenten, waarbij uitgegaan wordt van instrumenten die minimaal gelijkwaardig zijn aan het digitale RI&E-NFU instrument.

6. Producten

Het digitale RI&E NFU instrument dat in de convenantsperiode is ontwikkeld, wordt in de arbocatalogus opgenomen. Gelijkwaardige instrumenten kunnen na een besluit van de stuurgroep (na advies van de werkgroep) ook op de site geplaatst worden.

7. Bijlage

In bijlage 1 (opgenomen in dit document) staat de integrale procesbeschrijving die de werkgroep heeft opgesteld. Dit document valt onder de verantwoording van de werkgroep van deskundigen uit de UMC's en vormt een onlosmakelijk deel van dit hoofdstuk van de Arbocatalogus.

Aldus vastgesteld door het LOAZ.

Bijlage 1

Fase in proces	Element	MOET of MAG	Verantwoordelijk voor element (suggesties)	Voert element uit (suggesties)
Vorbereiding	UMC-breed overzicht met betrekking tot stand van zaken alle (deel-) risico-inventarisatie en – evaluatie's	MOET	<ul style="list-style-type: none"> • Raad van Bestuur • Arbodienst • Decentrale eenheden • Arbocoördinatoren 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbodienst • Arbocoördinatoren
	Jaar planning of meerjarenplanning waarin beschreven wanneer welke (deel-) risico-inventarisatie en – evaluatie wordt uitgevoerd	MAG	<ul style="list-style-type: none"> • Raad van Bestuur • Arbodienst • Decentrale eenheden 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbodienst • Arbocoördinatoren
	Opdracht , intakedocument, contract of projectplan voor uitvoering van een (deel-) risico-inventarisatie en – evaluatie, waarin de afstemming met de interne of eigen arbodienst is geregeld en de taakverdeling tussen organisatieonderdeel en arbodienst is geregeld.	MOET	<ul style="list-style-type: none"> • Raad van Bestuur • Decentrale eenheden 	<ul style="list-style-type: none"> • Manager • Arbocoördinator
Uitvoering risico-inventarisatie en – evaluatie	Introductie van de (deel-) risico-inventarisatie en –evaluatie in het betreffende organisatie-onderdeel	MOET	<ul style="list-style-type: none"> • Decentrale eenheid 	<ul style="list-style-type: none"> • Manager • Leidinggevende • Arbocoördinator • Arbodienst
	Inventariseren van de risico's. Hierbij moet minimaal een <u>ronddgang</u> door het betreffende organisatie-onderdeel gemaakt worden en moeten de <u>medewerkers</u> in de gelegenheid zijn hun inbreng te geven. Overige mogelijkheden zijn onder andere enquête, invullen digitaal instrument, documentenonderzoek, (groeps-) interviews.	MOET	<ul style="list-style-type: none"> • Decentrale eenheid 	<ul style="list-style-type: none"> • Manager • Leidinggevende • Arbocoördinator • Arbodienst
Rapportage	De gesignaleerde risico's of aandachtspunten worden schriftelijk vastgelegd. Deze rapportage bevat minimaal een <u>beschrijving</u> van de risico's of aandachtspunten en een <u>classificatie</u> van de risico's of aandachtspunten. Aan het rapport kan worden toegevoegd een advies over te nemen beheersmaatregelen	MOET	<ul style="list-style-type: none"> • Decentrale eenheid 	<ul style="list-style-type: none"> • Manager • Leidinggevende • Arbocoördinator • Arbodienst
Rapportage vervolg	Op basis van voorgaande rapportage wordt een plan van aanpak opgesteld. Dit plan bevat minimaal een beschrijving van de te nemen <u>beheersmaatregelen</u> (volgens arbeidshygiënische strategie), een prioritering of	MOET	<ul style="list-style-type: none"> • Decentrale eenheid 	<ul style="list-style-type: none"> • Manager • Leidinggevende • Arbocoördinator • Arbodienst

LOAZ

Fase in proces	Element	MOET of MAG	Verantwoordelijk voor element (suggesties)	Voert element uit (suggesties)
	<u>planning</u> van de uit te voeren maatregelen en de <u>verantwoordelijken</u> voor de uitvoer van de maatregelen.			
	Zowel de rapportage van de risico's of aandachtspunten als het plan van aanpak worden besproken met de medewerkers .	MOET	<ul style="list-style-type: none"> Decentrale eenheid 	<ul style="list-style-type: none"> Manager Leidinggevende Arbocoördinator Arbodienst
	Zowel de rapportage van de risico's of aandachtspunten als het plan van aanpak worden voorgelegd aan het medezeggenschapsorgaan .	MOET	<ul style="list-style-type: none"> Decentrale eenheid Ondernemingsraad 	<ul style="list-style-type: none"> Manager Leidinggevende Arbocoördinator Arbodienst
Toetsing	De interne of eigen arbodienst toetst de rapportage van de risico's of aandachtspunten alsook het plan van aanpak minimaal op <u>volledigheid</u> van de beschreven risico's of aandachtspunten, <u>classificatie</u> van de risico's of aandachtspunten, <u>effectiviteit</u> van de voorgestelde beheersmaatregelen en de voorgestelde <u>prioritering</u> of planning. De resultaten van de toets worden schriftelijk vastgelegd. NB: indien de rapportage wordt opgesteld door een voldoende deskundige kerndeskundige van de arbodienst, is de toetsing logischerwijze in deze activiteit verweven	MOET	<ul style="list-style-type: none"> Arbodienst 	<ul style="list-style-type: none"> Arbodienst
	Het toetsingsresultaat wordt voorgelegd aan het medezeggenschapsorgaan	MOET	<ul style="list-style-type: none"> Arbodienst Ondernemingsraad 	<ul style="list-style-type: none"> Manager Arbocoördinator Arbodienst
Uitvoering plan van aanpak	De maatregelen uit het plan van aanpak worden uitgevoerd	MOET	<ul style="list-style-type: none"> Decentrale eenheid 	<ul style="list-style-type: none"> Manager Leidinggevend Arbocoördinator
	De voortgang van de uitvoering van de maatregelen uit het plan van aanpak wordt bewaakt .	MOET	<ul style="list-style-type: none"> Decentrale eenheid 	<ul style="list-style-type: none"> Arbocoördinator Leidinggevende Manager
Bewaking proces	De rapportage van de risico's of aandachtspunten en het plan van aanpak worden getoetst op actualiteit ten behoeve van het overzicht in stap 1 van de voorbereiding	MOET	<ul style="list-style-type: none"> Decentrale eenheid Arbodienst 	<ul style="list-style-type: none"> Arbocoördinator Arbodienst
Evaluatie	Eik UMC voorziet in adequate evaluatie en bijsturing van het RI&E proces	MOET	<ul style="list-style-type: none"> Arbodienst 	<ul style="list-style-type: none"> Arbodienst